

ولسمشر غني د افغانستان بانک د کار کوونکو پر موټر ترهگریز برید

غندلی او په اړه یې د پلټونو امر کړی

ارگ، کابل: تروریستانو د خپلو جنایتونو په دوام، پرون سهار په کابل کې د افغانستان بانک د کارکوونکو پر موټر د مقناطیسي ماین چاودنه وکړه، چې په کې د افغانستان بانک رییس اوسني دستیار او پخوانی وتلی ژورنالېست یما سیاوش، د افغانستان بانک د ریاست دفتر مرستیال احمدالله انس او د دوی موټر چلوونکی محمد امین په شهادت ورسیدل. جمهور رییس غني دغه تروریستي برید سخت وغانده، اړوندو ارگانونو ته یې لارښوونه وکړه، چې هر اړخیزه څېړنه یې وکړي، عاملین یې پیدا او په سزا ورسوي. د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس د یما سیاوش او نورو شهیدانو کورنیو ته د خپل تسلیت او ژورې غمشریکۍ مراتب وړاندې کوي او ټپیانو ته د خدای تعالی په دربار کې د عاجلې روغتیا دعا کوي.

د تاسیس کال ۱۳۲۸ لمريز ● یکشنبه د لړم ۱۸مه ۱۳۹۹ ل کال ● د ربیع الاول ۲۲مه ۱۴۴۲ ق ● د نومبر ۸مه ۲۰۲۰ کال ● خصوصي کڼه ۱۷۷ ● پرله پسې ۴۹۶۳ مه کڼه

د جمهوررییس غني په مشرۍ غونډې د نړیوال بانک پر تشويقي بستو بحث وکړ

Ketabton.com

۶مخ

امرالله صالح:

پر پاکستاني وېزو د ورځې يو لک ډالر بډې اخیستل کېږي

د ولسمشر لومړی مرستیال امرالله صالح ویلي، نومونه نه دي، په ډاگه کړی، خو یو ځل بیا یې له

ملي دفاع وزارت:

د هلمند لپاره د طالبانو

استخباراتي مسوول وژل شوی

ملي دفاع وزارت وايي: په هلمند کې ددې ولایت لپاره د طالبانو د استخباراتو مسوول په هوايي برید کې وژل شوی او ددې ولایت لپاره نومول شوي والي ټپي شوی دی. یاد وزارت پرون د خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي، چې پر طالبانو دغه برید هغه مهال شوی، چې دوی د هلمند په نادعلي ولسوالۍ کې راټول شوي و او پر افغان ځواکونو یې د برید تايي نيوله. په

سرليکنه

د پاکستان تش په نامه مفتیان

خه وايي؟

د پاکستان د حقانيه مدرسې د مؤسس مولانا سمیع الحق زوی او د دې مدرسې اوسنی مشر وايي، په افغانستان کې جهاد روا دی او طالبان پر حقه دي، خو د افغانستان حکومت ورسره دښمنی ته لمن وهي. د دې مدرسې اوسني مشر مولانا حامد الحق په تازه څرگندونو کې وېلي چې گنې طالبان پر حقه دي او د افغانستان له حکومته یې غوښتنه کړې چې دغې ډلې ته تسلیم شي؟؟؟ د نوموړي په دغو څرگندونو، په افغانستان کې سخت حساسیتونه را پارولي دي، د ده دا څرگندونې آن د اسلامي کنفرانس د مشرتابه او نورو نړیوالو دیني عالمانو پر خلاف دي، دغه تش په نامه سړی په داسې حال کې د افغانانو د وژنو لپاره د طالبانو جگړه روا بولي، چې په ځلونو دا جگړه حرامه بلل شوې ده، نه یوازې یوځل، بلکې په ځلونو دا جگړه د اسلام خلاف بلل شوې ده، خو د دغه پاکستانی استخباراتي شخص له ځنډ پرته رد شوې د افغانستان د حج او اوقافو وزارت او گڼ شمېر افغانانو سختې نیوکې پرې کړې دي. د حج او اوقافو وزارت د یوې اعلامیې په خپرولو سره مولانا حامد الحق یو کمزوری شاگرد بللی او وپیلی یې چې نوموړي د افغانستان په اړه دغه خبرې د حکومتونو په استازیتوب او لمسونه کړې دي: ((د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د دې کمزوري شخص ماشومانه خبرې په کلکه غندي او دا د ځینو استخباراتي کړیو په لارښوونه د افغانستان په چارو کې لاسوهنه بولي.)) د حج او اوقافو وزارت وايي، د پاکستان استخباراتي ادارې د هغه هېواد د مدرسو په واسطه په افغانستان کې مړ او تړه بوکي ورکړي او تل یې جنگ ته لمن وهلې ده. په اعلامیه کې دغه راز راغلي، ټولې تروریستي او ترهگریزې ډلې په همدې دیني مدرسو کې پینځایونه لري او ترهگر روزي. یاد وزارت وايي، افغانانو ته ښکاره شوې چې ټولې ترهگریزې ډلې په پاکستان کې فعالیت کوي او هېڅکله به د هغوی په دا ټول خبرو ونه غولېږي. اعلامیه کاري: ((د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د پاکستان د اسلامي نظریاتي کونسل نه رسماً غواړي، چې د دې شخص د ماشومانه څرگندونو په اړه خپل رسمي دریځ واضح کړي، چې آیا دا د دوی په استازیتوب خبرې کوي؟)) دا تش په نامه مفتي په داسې حال کې دا څرگندونې کوي، چې څو ورځې وړاندې لومړی د بنگله دېش دیني عالمانو او بیا ورپسې د مالیزیا دیني عالمانو په افغانستان کې روانه جگړه حرامه بللې ده. سربېره پر دې د ختیځ زون دیني عالمان وايي چې د جگړې ښکېل لوري دې نوره جگړه بس کړي. هغوی هم په افغانستان کې روانه جگړه ناسمه بللې او یاد شاوخوا زر دیني عالمان د جلال آباد ښار په شېرزي لوبغالي کې راټول شوي وو او د سولې له روانو هڅو یې ملاتړ څرگند کړ. دوی د جگړې پر ښکېلو لورو غږ وکړ چې سوله وکړي او له جگړو لاس پر سر شي، ځکه په خبره یې د جگړو دوام یوازې هېواد په کنډوالو بدلولی شي نه یې پرمختګ ته پرېږدي، نه خپلواکي ته او نه یې هم هوساینې ته! په اصل کې د طالبانو جگړه د اسلام له ناسمو روایتونو د پاکستان دغه راز کرایه شویو کسانو له خوا پر روایتونو پر مخ وړل کېږي، خو دا د افغان دیني عالمانو او د اسلامي نړۍ دیني عالمانو د فتواوو پر خلاف څرگندونې دي، مور په همداسې حال کې د افغانستان د حج او اوقافو وزارت دا دریځ ستایوو، خو دا بسنه نه کوي، بلکې په کار ده، چې د افغانستان دیني عالمانو د نړۍ له دیني عالمانو سره یوه ستره غونډه بیا هم راوبولي، چې په هغه کې د پاکستانی دغه راز کرایه شویو او تش په نامه مفتیانو خبرې او غیر اسلامي څرگندونې رد کړي! که څه هم د نړۍ دیني عالمانو څو څو ځلې دا جگړه حرامه بللې، خو سخته اړتیا ده، چې د نړیوالې ټولنې په ملاتړ د پاکستان دغه تش په نامه مفتیان مناظرې ته راکش کړل شي او هغوی ته په ښکاره توګه داسې خوله ماتوونکې ځواب ورکړل شي، چې بیا هم هېڅکله د هغوی خبرې اغېزمنې نه وي. د دې ترڅنګ افغان حکومت باید د طالبانو پر ځای له پاکستان سره د سولې خبرې پیل کړي. له دې پرته به د سولې هڅې هېڅکله هم مثبتې پایله ونه لري!

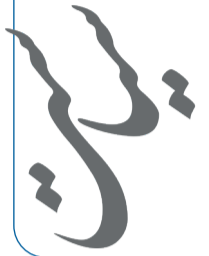
د وروستیو بریدونو تر شا د چا لاس دی؟

تمیم

په تېرو درېیو میاشتو کې جگړې او تاوتریخوالی کابو ۵۰ سلنه زیات شوی دی. د فبرورۍ په ۲۹ امریکا او طالبانو موافقه له افغانستانه د امریکایي پوځیانو د وتلو او د طالبانو له لوري د تشدد د کمولو موافقه لاسلیک کړه، ورپسې کابو دوې میاشتې وړاندې د افغانستان د دولت او طالبانو د سولې خبرو لپاره دروازې پرانیستل شوې دي، په قطر کې د امریکا او نړیوالې ټولنې په همکارۍ او مرسته د سولې د مذاکراتو د پیل پرانیسته شوه، خو دا دوی میاشتې کېږي، چې لا هم طالبانو دا خبرې نه دي پیل کړې او په مقابل کې یې جگړې او هډفي وژنو ته زور ورکړی دی. خو اوس برعکس حالت روان دی، د تېرو دوو میاشتو تاوتریخوالی یې ساری بلل شوی چې په کې گڼه ملګي مرګ ژوبله اوبستې ده. د امریکا سرمفتش جان سوپکو هم وپیلی، په دوبي کې د اوربند له څو ورځو پرته په دغه هېواد کې تاوتریخوالی پر له پسې ډېر شوی تر دې چې اندېښنه شته چې تاوتریخوالی ښایي د سولې خبرې له خطر سره مخامخ کړي. فرانس پرېس خبري اژانس د جان سوپکو له قوله وپیلی، د سېپتمبر تر پایه پورې په وروستیو ۳ میاشتو کې د ورتېرو ۳ میاشتو په پرتله پر افغان امنیتي ځواکونو او ملګي وګړو بریدونه په سلو کې ۵۰ ډېرې شوي دي. په همدې موده کې ۲۵۶۱ ملکیانو ته مرګ ژوبله اوبستې چې ۸۷۶ وژل شوي او نور ژوبل شوي دي. دا په داسې حال کې ده چې لسګونه زره ملګي وګړي د طالبانو د حملو له کبله د خپلو مېنو پرېښودو ته اړ شوي دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د امریکا د سرمفتش راپور په داسې وخت کې دغه تړون نیوکه ده، د فبرورۍ په ۲۹مه له قطر کې امریکایي پېلاوي له طالبانو سره داسې تړون لاسلیک کړ، چې گڼې هغوی دې سوله وکړي او د دې لپاره دې اوربند وکړي. اوس د جان سوپکو په راپور کې هم په دې برخه کې پر دغه تازه راپور کې راجلې، د فبرورۍ د میاشتې موافقه وپیل شوې چې په ټول افغانستان کې باید تاوتریخوالی کم شي، خو بیا هم سیګار وپیلی چې طالبانو د دې خلاف پر افغان امنیتي ځواکونو حملې تر پخوا زیاتې کړې دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د امریکا ځانګړي سرمفتش خبرداری ورکړی چې

په پلازمېنه کابل او دغه راز ټول افغانستان کې هډفي وژنو، بریدونو او حملو زور اخیستی دی، چې وروسته هم یې د سولې هڅې هم تېې کړې دي، دغه راز حالت په کور دننه او نړیواله کچه د سختې اندېښنې وړ ګرځېدلی دی، د کابل په هر سیمه کې هډفي وژنې روانې دي، دا ځل په هډفي برید کې یو ژورنالېست په نښه شو، چې د افغانستان بانک درې نور کسان هم ورسره ووژل شول. پرون سهار د کابل په خورا خوندي سیمه څلورم مکروریانو کې د یوې چاودنې له امله د افغان ژورنالېست، یما سیاوش په ګډون د افغانستان بانک درې کارکوونکي وژل شوي دي. د کورنیو چارو وزارت وايي، پرون سهار د کابل ښار څلورم مکروریانو سیمه کې د افغانستان بانک پر یوه کرولا ډوله موټر د مقناطسي ماین چاودنه شوې، چې له امله یې د افغان خبریال یما سیاوش په ګډون د موټر چلوونکی او یو ساتونکی وژل شوي دي. یما سیاوش د طلوع ټلوېزيون د سیاسي خپرونو او خپرونو یو پخوانی وياند و. د چارواکو پر وینا، له چاودنې وروسته موټر اور اخیستی او په بشپړ ډول له منځه تللی دی. په سیمه کې عیني شاهدانو ويلي چې د چاودنې له امله یو شمېر کسان تپیان شوي هم دي. د یما سیاوش ورور بکتاش سیاوش هم تائید کړې چې ورور یې په دغه چاودنه کې وژل شوی دی. امنیتي چارواکي وايي چې د پېښې په اړه یې پلټنې پیل کړې او ډېر ژر به یې معلومات له خلکو سره شریک کړي. په تېر کې هم دا ډول بریدونه شوي او د خصوصي ټلوېزيونو کسان او سیاسي شنونکي په هډفي بریدونو کې په نښه شوي دي، خو پوښتنه دا ده، چې دا بریدونه څوک کوي؟ په اصل کې هډفي بریدونه هم د وسله والي مخامخ جگړې په لړ کې زور اخلي، یعنې کله چې اوربند ونه شي او د سولې لپاره په اوسني فرصت کې مذاکرات د څه ناڅه دوو میاشتو په لړ کې پیل نه شي، نو طبیعي ده، چې دا ډول بریدونه به هم پراخېږي! په نړیواله کچه هم په افغانستان کې دغه حالت ته د اندېښنې په سترګه کتل کېږي، خپله امریکا په پوځي برخه کې د طالبانو د بریدونو او دا ډول هډفي وژنو له امله اندېښنه ښکاره کوي او آن له طالبانو سره د قطر پر تړون هم نیوکه کوي. د امریکا دفاع وزارت یا د پنتاګون چارواکو وپیلی چې په افغانستان کې د طالبانو د حملو او تشدد زیاتوالی له امریکا سره د دې ډلې د فبرورۍ موافقه له خطر سره مخامخ کوي. د افغانستان د

بیارغونې لپاره د امریکا ځانګړي سرمفتش هم په تازه راپور کې وپیلی چې د پنتاګون چارواکیو ورته وپیلی چې طالبانو د افغانستان په ټولو برخو کې تاوتریخوالي ته زور ورکړی او دا مسئله هغې موافقې ته زیان پېښوي چې پر اساس یې امریکایي پوځیان د راتلونکي کال تر مې میاشتې پورې له افغانستانه وځي. جان سوپکو په خپل درې میاشتني راپور کې، چې تازه خپور شو، وپیلی چې د طالبانو له لوري په افغانستان کې حملې په سلو کې ۵۰ زیاتې شوي دي. جان سوپکو وپیلی، د سېپتمبر تر پایه پورې په وروستیو ۳ میاشتو کې د ورتېرو ۳ میاشتو په پرتله پر افغان امنیتي ځواکونو او ملګي وګړو بریدونه په سلو کې ۵۰ ډېرې شوي دي. په همدې موده کې ۲۵۶۱ ملکیانو ته مرګ ژوبله اوبستې چې ۸۷۶ وژل شوي او نور ژوبل شوي دي. دا په داسې حال کې ده چې لسګونه زره ملګي وګړي د طالبانو د حملو له کبله د خپلو مېنو پرېښودو ته اړ شوي دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د امریکا د سرمفتش راپور په داسې وخت کې چې په دې وروستیو ورځو کې پر کابل پوهنتون او دا دی دا وروستي خونړي برید څه ناڅه ۳۰ تنه وژلي او لسګونه نور ژوبل شوي. د جان سوپکو د راپور پر اساس، د پنتاګون چارواکو وپیلی، د تاوتریخوالي زیاتېدا او د حملو کمولو ته د طالبانو نه لېوالتیا په نهایت کې د امریکا او طالبانو موافقه زیانمنولې شي. هو دا بریدونه او جگړې په بشپړه توګه له امریکا سره د تړون او په دوحه کې د سولې روانو مذاکراتو پر خلاف دي، نو اوس د دې وخت دی، چې امریکا په خپل دغه تړون له سره کتنه وکړي، ځکه خپله په امریکا کې هم پر دغه تړون نیوکه ده، د فبرورۍ په ۲۹مه له قطر کې امریکایي پېلاوي له طالبانو سره داسې تړون لاسلیک کړ، چې گڼې هغوی دې سوله وکړي او د دې لپاره دې اوربند وکړي. اوس د جان سوپکو په راپور کې هم په دې برخه کې پر دغه تازه راپور کې راجلې، د فبرورۍ د میاشتې موافقه وپیل شوې چې په ټول افغانستان کې باید تاوتریخوالی کم شي، خو بیا هم سیګار وپیلی چې طالبانو د دې خلاف پر افغان امنیتي ځواکونو حملې تر پخوا زیاتې کړې دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د امریکا ځانګړي سرمفتش خبرداری ورکړی چې

یکشنبته د لړمه ۱۳۹۹مه ل کال ● درېیمه لړمه ۲۲مه ۱۴۴۲ق ● د نوښت ۸مه ۲۰۲۰ کال ● خصوصي ګڼه ۱۷۷ ● پرله پسې ۴۹۶۳مه ګڼه

د پوځي عملياتو څرنگوالی

نوی کتنه غواړي

ن.ش

په هېواد کې امنيتي حالت د اندېښنې وړ دی. په گڼو سيمو کې جگړه روانه ده او په دې جگړه کې خلک وژل کېږي. روان وضعیت ته په کتو، د پوځي عملياتو څرنگوالی نوې کتنې ته اړتيا لري. د باختراژانس مفسر دا موضوع څېړلې ده او ليکي: زموږ امنيتي- دفاعي ځواکونه په خورا مېړانه او زړه وړتيا د هېواد د آزادۍ، خپلواکۍ، مخکنۍ بشپړتيا او ملي واکمنۍ دفاع کوي او قربانۍ ورکوي؛ خو له دې سره سره امنيتي وضعیت ښه نه دی او د هېواد په گڼو سيمو کې زورور جگړه روانه ده، په هلمند کې جگړه د لښکرگاه ښار ته ورسېده. په کندهار کې په ډېرو آرامو ولسوالیو لکه ارغنداب او پنجوايي کې جگړې زور واخيست. په بدخشان کې هم په يوشمېر ولسواليو کې جگړه روانه ده. د اوسنۍ جگړې يوه ځانگړنه دا ده چې شاتگ او مختگ په کې ډېر دی. وسله وال مخالفان بريد کوي او دولتي ځواکونه شاتگ کوي، بيا دولتي ځواکونه بريد کوي او مخالفان شاتگ کوي. ستونزه دا ده چې په دغه راز شاتگ او مختگ کې عادي خلکو ته زيان رسېږي، کورونه يې وړانږې، باغونه يې له منځه ځي، کډې کولو ته اړکېږي او له نورو ډول ډول ستونزو سره مخ کېږي. ښه بېلگه يې مور په هلمند کې وليده. اوس پوښتنه دا ده چې ولې داسې کېږي؟ مور په تېرو شلو کلونو کې د دغه راز پوځي تياتر شاهدان يوو. که دا وضعیت بدلون و نه مومي؛ نو څرگنده ده چې هم به جگړه اوږده

د امريکا له نوي ولسمشره د افغانانو حقه غوښتنې؟ رفع الله

کې هم له افغان ښځو ملاتړ وکړي. افغان مېرمنې تمه لري چې د سولې په خبرو کې د ښځو حقونه، رسنيز فعاليتونه او همدا شان بشري او مدني حقوق بايد د سرې کرښې په توگه وي. دوی اندېښنه لري او له دې په وېره کې دي چې د افغانستان په اړه د امريکا په سياستونو کې په احتمالي بدلون سره به يو ځل بيا په افغانستان کې جگړه زياته شي او افغان ښځې به د دغو جگړو اصلي قربانيانې شي.

امريکا له افغانستان سره له ستراتيژيک تړون سر بېرته امنيتي او دفاعي تړون هم لري، چې له مخې په افغانستان کې د امريکا پاتې کېدل قانوني او امريکا له افغانستان سره په بېلابېلو برخو کې همکاري کوي. امريکا په فبروري مياشت کې له طالبانو سره هوکړه لاسليک کړه، چې له مخې به يې امريکايي سرتېري له افغانستانه وځي. د دغه تړون له مخې په قطر کې بين الافغاني خبرو ته د چمتووالي لپاره د افغانستان د دولت او طالبانو د پلاوو د تماس ډلې خبرې روانې دي، خو لا هم په خبرو کې څرگند پرمختگ نه تر سترگو کېږي. د امريکا راتلونکې ولسمشر بايد له بشپړې سولې وړاندې له افغانستانه ونه وځي. لومړی بايد په هېواد کې تلپاتې او باعزته سوله راشي، پر طالبانو بايد فشار راوړي، چې سولې ته غاړه کېږدي او د جگړې له ډگره راوگرځي، نړيواله ټوله او امريکا بايد افغانستان بيا يوازې پرېښي، چې افغانستان په خپلو پښو ودرېږي او بيا د وسله والو پر ځاله بدل نه شي. ځکه په افغانستان کې د ترهگرۍ پر وړاندې جگړه امريکا پيل کړه او پای ته رسول يې هم پر دوی پورې اړه لري، افغانان د سولې غوښتونکي دي، په هر قېمت کې وي بايد په هېواد کې تلپاتې او باعزته سوله راشي، نو په کار ده چې د امريکا راتلونکې ولسمشر په افغانستان کې اوږده جگړه ختمه او په جدي توگه د سولې لپاره کار وکړي، په قطر کې د افغان حکومت او طالبانو پلاوي څه د پاسه دوې مياشتې کېږي چې په مذاکراتو بوخت دي، خو تر اوسه په دې نه دي توانېدلي چې د مذاکراتو پر اجنډا او تگلارې کومې هوکړې ته ورسېږي. د مذاکراتو له پيلېدو سره هم مهاله د هېواد په بېلابېلو ولايتونو کې جگړې هم زور واخيستې او هېوادول يې سخت اندېښمن کړي دي.

لاسته راوړنې د سولې قرباني نه کړي او هغه ژمنې عملي کړي، چې امريکا له افغانستان سره په تړونونو کې لاسيک کړې دي، د امريکا راتلونکې ولسمشر دغه ژمني بايد د متقابل درناوي او گډو گډو په چوکاټ کې په ښه شان عملي کړي.

افغان ولس د امريکا له راتلونکي ولسمشره غواړي، چې افغان سولې ته دې لومړيتوب ورکړي. دغه راز د افغانانو لپاره د امريکا او افغانستان همکاري مهمه ده، څنگه چې ليدل کېږي طالبان سولې ته زړه نه ښه کوي، د امريکا راتلونکې ولسمشر چې هر څوک وي، بايد په افغانستان کې د داسې سولې لپاره کار وکړي، چې د افغانانو له ملي ارزښتونو، د ښځو حقونو او بشري حقونو ته درناوی په کې شوی وي. دغه راز افغان مېرمنې هم د امريکا له راتلونکي ولسمشره غواړي، چې په افغانستان کې د ريښتيني ډيموکراسۍ د تحقق په برخه کې له هغوی څخه ملاتړ وکړي. د افغان مېرمنو ترڅنگ ودرېږي او په حکومتي جوړښتونو کې

د تېرې سپې شنبې په ورځ په امريکا کې ولسمشریزې ټاکنې تر سره شوې، د امريکا ولسمشرۍ ته ډونالډ ټرمپ او جو بايډن کانديدان وو، اټکل کېږي چې له ټرمپه بايدېن مخکې دی او د ټرمپ پر وړاندې يې ډېرې رايې خپلې کړې، خو د دوی برياليتوب به راتلونکې ته پرېږدو. مور ته له ټولو مهم د افغانستان امنيت او تلپاتې سوله ده، نو پوښتنه هم دا ده چې د امريکا راتلونکې ولسمشر به په دې اړه څومره اغېزمن واقع شي، آیا دوی به په افغانستان کې د سولې خبرې بريالۍ که يو نامالوم لور ته کش کړي؟ بې له شکه په امريکا کې د يو نوي حکومت رامنځ ته کېدل به نه يوازې پر افغانستان، بلکې د نړۍ پر ډېرو هېوادونو اغېزه ولري، خو دا اغېزه به ډېره حساسه نه وي. په امريکا کې د ټاکنو له پای ته رسېدو سره به د افغان سولې په پروسه کې ټوليز بدلون رامنځ ته شي. ټرمپ او بايډن دواړه افغانانو ته ازمايل شوي څېرې دي، ټرمپ اوسنی جمهور رييس

دی او بايډن د پخواني جمهور رييس بارک اوباما لومړی مرستيال و. په امريکا کې چې هر حکومت رامنځ ته کېږي، په پايله کې به د افغان سولې برخليک هم په ډاگه شي. امريکا د نړۍ يو اقتصادي، پوځي او سياسي ځواک دی. په دغه هېواد کې ټاکنې او د نوي حکومت رامنځ ته کېدل د افغانانو د ژوند پر بېلابېلو اړخونو ښکاره او جدي اغېزه لري. که د دغو دواړو کانديدانو له ډلې هر يو واک ته ورسېږي، نو د سولې په پروسه کې به تجديد نظر وشي او د افغانستان لپاره به نوي شرايط وضع شي، خو د افغانستان غيور ملت د امريکا له راتلونکي ولسمشره غواړي، چې په افغانستان کې ملي خپلواکي، ټولنيز ارزښتونه او د ښځو حقونه خوندي وساتل شي، همدا راز د افغان حکومت شل کلنې

د ښځو او نارينه وو تر مساوي گډونه پورې تړي ملاتړ وکړي، ځکه افغان مېرمنو خپلو حقونو ته د رسېدو لپاره په وروستيو کابو دوو لسيزو کې زياتې قربانۍ وکړې، دا قربانۍ بايد له پامه ونه غورځول شي. د ښځو سياسي، ټولنيزې، فرهنگي او مدني لاسته راوړنې چې په تېرو دوو لسيزو کې د نړيوالې ټولنې او د امريکا په همکارۍ ترلاسه شوې د دغو لاسته راوړنو د ساتنې لپاره بايد د ډېرې وړاندې تينگه مبارزه وکړي، د دوی حقونه خوندي وساتل شي او افغان مېرمنې يواځې پرېښي، چې يو ځل بيا شل کاله وړاندې تيارو ته شاتگ وکړي، د امريکا حکومت تل له افغان ښځو سره د سياسي او ټولنيز وضعیت د ښه والي په برخه کې مرستې کړي او اوس د دې وخت رارسېدلی چې له نارينه وو سره مساوي حقونو ته د رسېدو لپاره د سولې په پروسه

شي او هم به ورسره مرگ ژوبله ډېره شي. دا وضعیت بدلون ته اړتيا لري، ژور بدلون ته اړتيا لري. دا بدلون بايد له کومه ځايه پيل شي؟ زموږ په اند تر څرخه وړاندې په امنيتي تدابيرو کې تصادفي پرېکړو ته بايد پای ورکړل شي. په دې مانا هر گام چې اخيستل کېږي، هره پرېکړه چې کېږي او هر عمليات چې تر لاس لاندې نيول کېږي، بايد د تصادف له مخې نه وي. او د دې لپاره د دغه شان پرېکړو مخه ونیول شي، دقيق او هراړخيز پلان ته اړتيا ده. اړوندې ادارې بايد د هرولايت، هرې ولسوالۍ اوهرکلي لپاره جلا او ځانگړی پلان جوړ کړي. دا پلان بايد د هرولايت، ولسوالۍ او کلي له واقعيتونو سره سمون ولري، د هغه ځای د خلکو غوښتنو ته ځواب وويلى شي. د پلان اصلي موخه بايد په اړونده سيمه کې د ډاډمن امنيت خوندي کول وي، داسې امنيت چې بيا هېڅوک ونه شي کولای هغه گډوډ کړي. که امنيتي ځواکونه په يوه سيمه کې پوځي عمليات ترسره کوي؛ نو بايد دا عمليات په داسې توگه ترسره شي، چې له يوې خوا ځايي خلکو ته په کې زيان ونه رسېږي او له بلې خوا بايد سيمه د تل لپاره امن او خوندي شي. د جگړې له ښکېلو غاړو له لوري غلچکيو بریدونو ته بايد د پای ټکی کېښودل شي. که يوه سيمه د امنيتي ځواکونو په لاس کې وي، بايد په هېڅ راز شرايطو کې دا سيمه بېرته د امنيتي ځواکونو له لاسه ونه وځي. مور دا واقعيت هم له پامه غورځولی نه شوو چې په يوه سيمه کې ډاډمن امنيت يوازې له پوځي لارو ټينگېدای نه شي؛ بلکې د ډاډمن امنيت د ټينگولو لپاره اقتصادي تدابيرو ته هم اړتيا ده. په جگړه ځپليو سيمو کې بايد د بيارغونې چارې پيل شي، د خلکو په ژوند کې بدلون رامنځ ته شي، روغتيايي اسانتياوې ترلاسه کړي، د ښوونځيو دروازې پرانيستل شي، سړکونه جوړ شي، ويالې او کاريزونه ورغول شي. پوځي عمليات بايد د بيارغونې له دغه راز چارو سره غبرگ پر مخ يووړل شي.

پرکابل پوهنتون برید د طالبانو

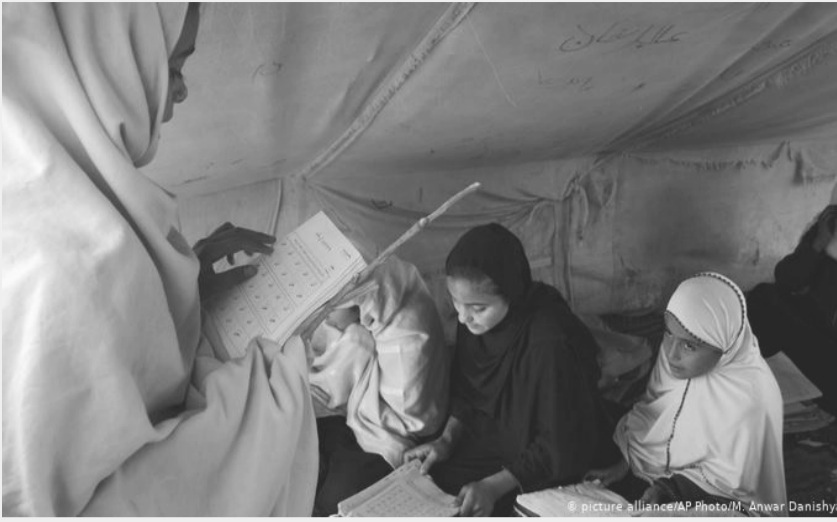
ناولې خبره لابرېنده کره

شاولي قرار

دپاکستان ، ایران او روسیې په گډون دسیمې او نړۍ د زبېنساگرو، تېري کوونکو او نورو ماجرا غوښتونکو هېوادونو په مذبوحانه او بې شرمانه لمسولو او هڅونو سره دهغوی روزل شویو وحشي صفتو طالبانو دافغانستان د زرگونو خلکو د وینو دتویولو او داسې نورو ډېرو فجیعو او شنیعو عملونو د سرته رسولو په لړ کې پر کابل پوهنتون بې رحمانه او وحشیانه ترهگریز برید وکړ، دوه ویشت تنه یې شهیدان او څلوېښت محصلین یې ټپیان کړل چې په پایله کې یې یادو طالبانو نه یوازې خپله پلېته او ناولې خبره لابرېنده کره او له علم ، ښوونې او روزنې سره یې خپله دښمني په ثبوت ورسوله ، بلکې دافغانستان داسلامي جمهوري دولت دمشر محمد اشرف غني او دسیمې او نړۍ د نورو هېوادونو د مشرانو په گډون یې دنړیوالو او سیمه ییزو سازمانونو ، ټولنو او ژغورنده غورځنگونو زیاتې غوسې ، کرکې اندېښنې او نیوکې هم راوپارولې او په ترڅ کې یې پرکابل پوهنتون د پاکستان دروزل شویو گوداگیانو یاد وحشیانه او بې رحمانه ترهگریز برید په سختو ټکووغانده ، محکوم یې کړ ، زیات لعنتونه یې

پرې وویل: او پر دې بې په کلکه ټینگار وکړ چې دافغانستان دتاریخي او قسم خوړلو دښمنانو دغه گوداگي طالبان په هېڅکله داونه شي کړای چې له بربریت او دهشت څخه په خپلو دغه ډول ډکو وحشیانه او بې رحمانه بریدونو سره په هېواد کې دمحصلینو او زده کوونکو دعلم او پوهې ، زده کړو ، ښوونې اوروزني مخه ډب کړي ، له یادو سترو نعمتونو څخه یې بې برخې کړي او د جهل دسترې بدمرغۍ د ژورو گړنگونو تل ته یې پورې وهي. په پاکستان کې دطالبانو دپوي باوري سرچینې له قوله طالبانو له خپلویاکستاني بادارانو سره دسلا مشورې له مخې دپاکستان په پېښور کې دطالبانو پریوې دیني مدرسې دوروستی برید په غبرگون کې دغچ اخیستلو لپاره پر کابل پوهنتون ترهگریز برید کړي دی چې دهېواد په گوټ گوټ کې دطالبانو دغه ډول مخ پرزیاتېدونکو ترهگریزو بریدونو دقطر په دوحه کې د افغانستان داسلامي جمهوري دولت او طالبانو دپلاویو ترمنځ د ملی ېخلاینې او روغې جوړې پر خبرو هم تور سیوری غورولې او په غبرگون کې یې په دوحه کې پر افغان مذاکراتي ټیم غرشوی دی چې نور دی له طالبانو سره ددغه ډول ټکنیو او ځنډنیو خبرو له دوامه ډډه وکړي او افغان حکومت دې دامریکا، اروپایې ټولني او ناتو په گډون له نړیوالې ټولني او نورو دوستو او مرستندویو هېوادونو سره د پوره همغږۍ له مخې دافغان حکومت او طالبانو دپلاو پوترمنځ دپادو خبرو پرځای پر افغانستان دڅه دپاسه څلوېښت کلنو تپل شویو خونړیو جگړو دپای ته ر سولو لپاره دنورو اغېزمنو بدیلو لارو دژر موندلو په لټه کې شي او دهغو په پلي کولو سره دطالبانو مشران او دهغوی ځالي او ملاتړ کوونکي، روزونکي ، تولیدوونکي او وسله وال کوونکي هېوادونه په نښه کړي او دېبخي نابودی تور و کندوته دې پورې وهي، نو هله به یې پرمټ په افغانستان کې دتلپاتي سولي ډېوه د تل لپاره پرځلېدو راشي او دافغانستان ، هند، بنگله دېش او امریکا په گډون به دسیمې او نړۍ هېوادونه دبشر د ډېرستر او گډ دښمن په توگه دطالبانو اونورو ترهگرو دترهگریزو بریدونو له خطرونو څخه دتل لپاره خوندي شي.

مور له طالبانو او افغان حکومته سوله غواړو، چې بېرته خپلو کورونو ته ولاړ شو، اولادونه ښوونځیو ته ولېږو.))هغه زیاتوي: ((که څه هم مور په یوه یوه جوړه کالیسو کې له خپلو ډکو کورونو راوتلي یوو، مگر تر ټولو مې په دغه اولادونو فکر خراب دی، چې راتلونکي یې نامعلومه شوه. زموږ خوشحالي بېرته خپلو کورونو ته ستنېدل دي.))په کندهارکې مدني فعالان او د بشري حقونو ملاتړي هم په دې اړه اندېښنه ښيي او په جگړه کې له ښکېلو غاړو غواړي، چې نوره جگړه بس او ولس پرېږدي، چې د سولې په فضاء کې ژوند او زده کړې وکړي. په کندهارکې د کډوالو او راستېدونکو چارو رییس دوست محمد نایاب دوپچه ویله ته ویلي، چې د نامنیو له امله کندهار ښار او ډنډ ولسوالۍ ته ۶ زره بېخایه شوي کډوال راغلي، چې له ځینو کورنیو سره یې مرسته هم کړې ده. محمدابراهیم

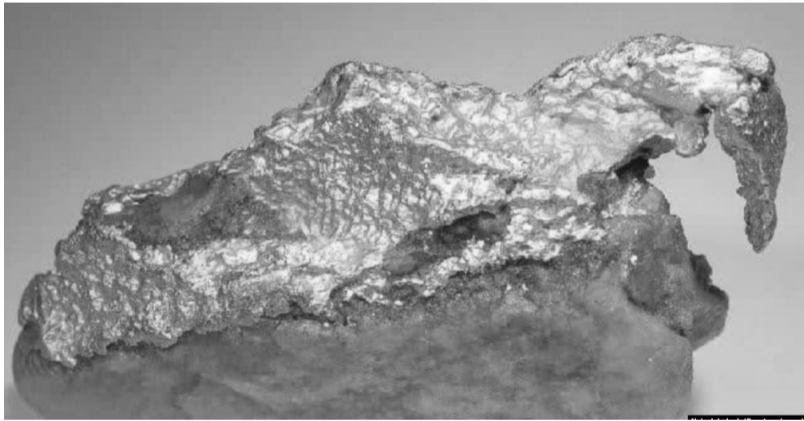
په افغانستان کې طبعي سرچینې له جگړو څومره خوندي دي؟

لري.ملگرو ملتونو د نوومبر ۶مه، په نېستو کې د طبعي منابعو د کارولو د مخنیوي د ورځې په نوم نومولې.ښاغلی عادل وايي، که وضعیت همدا شان دوام وکړي، دغو ځنگلونو ته به نور زیان هم ورسېږي.د جگړو لمن د افغانستان د ورونو تر لمنو هم رسېدلې ده.د بدخشان پر لري، گټه واخلي.په ورته وخت کې د افغانستان د کانونو او پټرولیم وزارت وايي، جنگونو د هېواد په پراختیایي پروژو منفي اغېزه کړې ده.د دغه وزارت مسوولین وايي، په هېواد کې شاوخوا ۱۶۰۰ کانونه ثبت شوي چې ډېر یې د حکومت تر واک لاندې دي، خو ځینې یې د نامنیو له امله په ناقانونه توگه کیندل کېږي.د دغه وزارت ویاند عبدالقدیر مطفي ازادی راډیو ته ویلي: ((یو شمېر سیمې چې د دولت د وسله والو مخالفینو له خوا په کې ناقانونه کیندنې کېږي هغه ځانگړي دي، لکه د بدخشان او هلمند او همدا شان یو شمېر سیمې په شمالي، جنوبي او ختیځو ولایتونو کې هم شته چې په ناقانونه توگه استخراج او وړل کېږي او ځینې هېوادونه ترې د جنگ لپاره گټه اخلي.))بل خوا د افغانستان د چاپېریال ساتني اداره وايي، روانو جگړو له انساني تلفاتو وروسته، طبیعت ته هم درانه زیانونه رسولی دي.د دې ادارې د اطلاعاتو او عامه اړیکو رییس محمد قاسم رحیمي ویلي: ((جنگونو له انساني تلفاتو وروسته، چاپېریال ته ډېرخطرونه پېښ کړي دي. د دغو زیانونو ارزول، هر اړخیزو څېړنو او وخت ته اړتیا لري.)) دا په داسې حال کې ده چې اوس هم د هېواد

په ځینو ولایتونو او ولسوالیو کې جگړې روانې دي، هغه جگړې چې د طبیعت ښکلا یې له منځه وړې ده.

له یوې خوا یې کورونه او بل یې په باغونو کې انار پاتې شول، خو دا یې بیا تر ټولو لویه ستونزه ده، چې اولادونه یې له زده کړو محروم شول.د کډوالو په خبره په سیمو کې یې ډېره شديده جگړه ده،بېخایه شوي کډوال په جگړه کې له دواړو خواوو غواړي، چې ترهرڅه ژر دې جگړه ودروي، چې خپلو کورونو ته بېرته ستانه او په ارام زړه ژوند وکړي او اولادونو یې درس شروع کړي.د میوند او پنجوايي ولسوالیو دوه تنه اوسېدونکي د خپلو کړاوونو کیسه کوي.د محمد رفیق په نامه یو تن وايي: ((زما څخه شخصاً د انارو ډک باغونه او له سامانونو ډک کور پاتې شو، مگر باور وکړئ زه د هغو پرځای د خپلو اولادونو راتلونکې ته فکر وړی یم.))هغه زیاتوي: ((ځکه باغونه او سامان پیدا کېږي، خو زما د اولادونو راتلونکي چې خراب شو،بیا یې جوړول سخت کار دی.)) د آغا جان په نوم یو بل بې ځایه شوی وايي: ((

سرو زرو د نېستو او جگړو اغېزه:د شمال ختیځ ولایت بدخشان چې د زرو او لعلونو ولایت دی، د دغه ولایت والي محمد ذکریا سودا زیاتوي، طالبانو او غیر مسوولو وسله والو، له نامنیو نه په

گټې اخیستنې هڅې کړې چې د دغه ولایت د یاوان، راغستان او کوهستان په ولسوالیو کې د زرو له کانه د ریگ شوي له لارې چې ډېر عاید

په کندهار کې جگړو زرگونه

ماشومان له زده کړو

محروم کړي

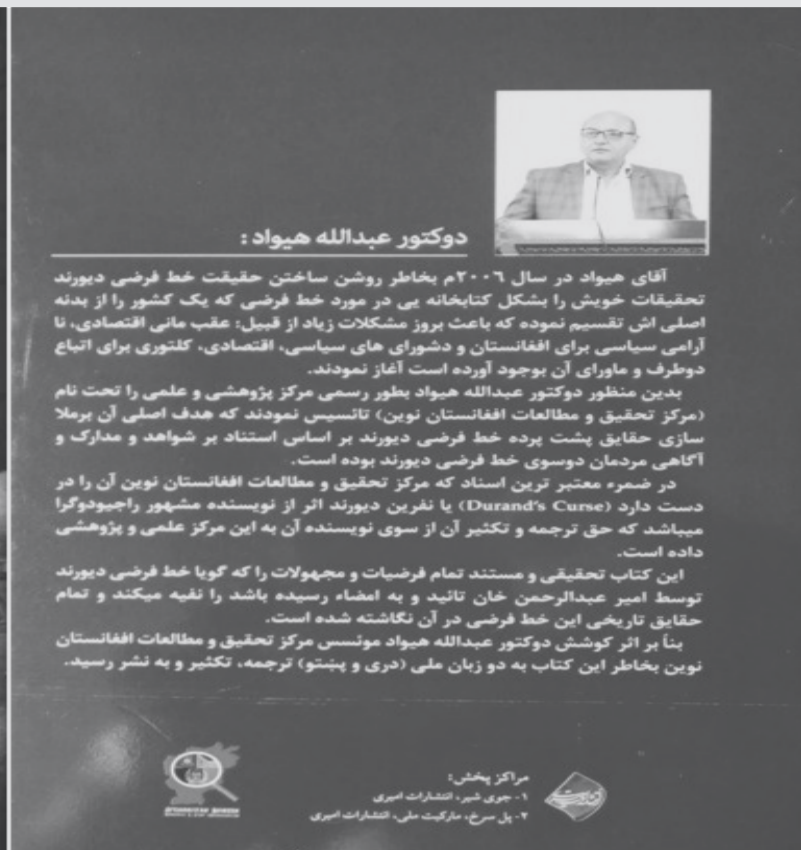
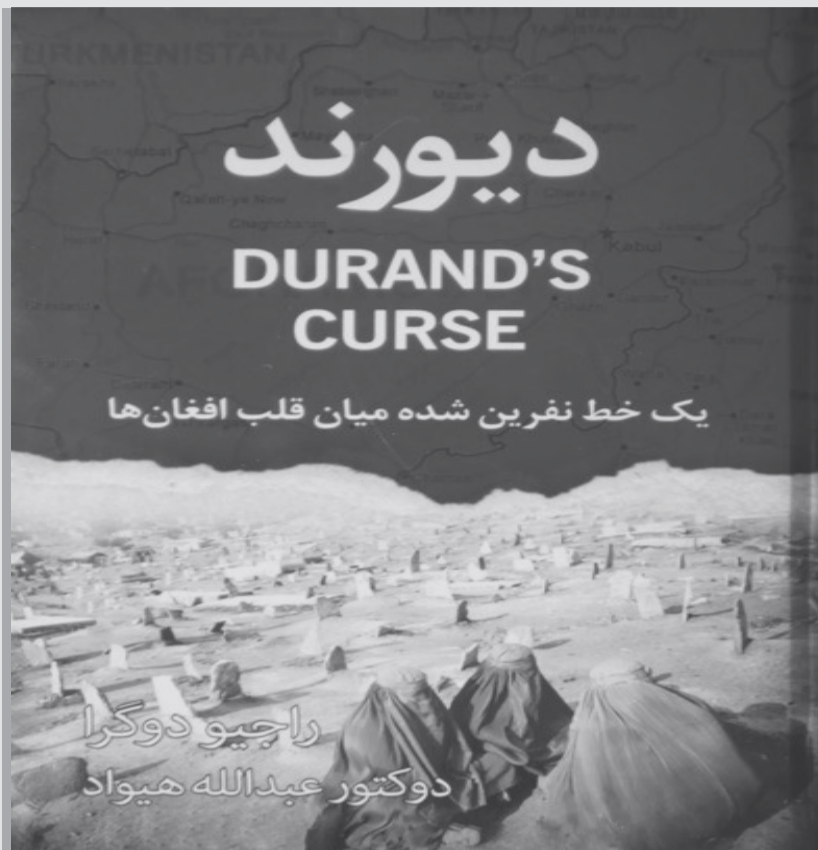
د کندهار د پوهنې ریاست مطبوعاتي ویاند نظرمحمد صمیمي له آلمان رخ دوپچه ویله سره په ځانگړې مرکه کې ویلي چې په ارغنداب، ژړی، پنجوايي او میوند ولسوالیو کې د وروستیو جگړو له امله ۴۸ ښوونځي تړل شوي دي.د هغه په خبره له دې امله اتلس زره زده کوونکي اوس له خپلو کورونو د بېخایه کېدو له امله له زده کړو محروم دي.هغه وویل: ((دا د اندېښنې وړ خبره ده، ځکه په تېر تعلیمي کال کې یو وار کرونا د زده کوونکو ډېر وخت ضایع کړ او اوس بیا جگړو په یادو سیمو کې تعلیمي نظم گډوډ کړ.))هغه زیاته کړه: د کره شمېرو له مخې چې له ۴ ولسوالیو خلک بېخایه شوي دي،په ژړی کې ۱۰ په پنجوايي کې ۲۴ په ارغنداب کې ۱۳ او په میوند ولسوالیو کې یو ښوونځي تړل شوي دي.))دغه بېخایه شوي کډوال، چې دا مهال د کندهار ښار او ډنډ ولسوالیو په بېلابېلو سیمو کې ژوند کوي وايي،

په افغانستان کې څه ناڅه ۴۰ کلنې جگړې نه یوازې دا چې انساني زیانونه وارول، بلکې د دغه هېواد طبیعت یې هم زیانمن کړ. د جگړو دوام اوس هم د چاپېریال او طبعي منابعو د خونديتوب پر وړاندې یو گواښ گڼل کېږي.که څه هم ویل کېږي چې افغانستان د طبعي

منابعو او ځنگلونو په لرلو سره یو بډای هېواد دی، خو د څلورو لسیزو جگړو د دغه هېواد پر ټولو شتمنیو ناوړه اغېزه کړې ده.د ملگرو ملتونو سازمان د نوومبر ۶مه، په نېستو کې د طبعي منابعو د کارولو د مخنیوي د ورځې په نوم نومولې ده. هغه ورځ چې په نېستو کې یې له طبیعت هره ډول استفاده منع کړې ده، خو په افغانستان کې دغه منابع څومره له نېستو خوندي پاتې دي؟د کونړ ځنگلونه څومره له جگړو خوندي دي؟د کونړ ولایت د کرنې ریاست سرپرست نجیب الله عادل ازادی راډیو ته وویل، په دغه ولایت کې ۴۲۶ هکتاره ځنگلونه وو، خو د ۴۰ کلنو جگړو له امله د دغو ځنگلونو له ۳۰ نه تر ۴۰ سلنې پورې، پرې شوي دي.ښاغلي عادل زیاته کړه: ((دغه ځنگلونه په بېلابېلو ډولونو پرې شوي او کله ناکله یې په جگړو کې اور اخیستی دی. دا ټول زیان دی چې طبعي منابعو ته رسېږي.))د ده په خبره د کونړ ولایت ډېر ځنگلونه په منگي، مروره، اسمار، غازي اباد، نارې، څوکی او نرنګ ولسوالیو کې شتون

مصطفی عمرزی

معرفی کتاب ((نفرین دیورند)) مرز منفور

یک خط عمدی جدایی، بل مانع وصل قدرت هایشست که در محاسبات جیوستراتیژیک، اخلال وارد می کنند. زمین گیری قوای روس و ضیاع منابع وافر مالی کشور های درگیر در تنازع افغانستان که در حیاط افغانی صورت می گیرد، یک نوع تداخل ستمگرانه در زنده گی مردمانی نیز است که وقتی از رهبری تباری محروم می شوند، در پراگنده گی فکری، قدرت شان به نفع جناح هایی تحلیل می رود که مغرضانه سعی کرده اند/ می کنند در هرج و مرج زنده گی پشتون ها، هم مخالفان خود را سرکوب کنند و هم معادلات فرامرزی را رقم بزنند.

«نفرین دیورند»، خشم نفرت بار استعمارگرانیست که در برابر اراده آهنین یک ملت، خورد شدند، اما مراقب مانده اند در بستر آن ها، جدایی یک اصل باشد. تلاش راجیو دوگرا در تبیین هرچه بیشتر مسئله خط دیورند، روی سوال هایی استوار است که سمت بخشیدن به آن ها، تا خلوت هایی می رود که استعمارگران در ابهام آن ها پیمان خط دیورند را تحویل داده اند.

آن چه وجه تمایز کتاب راجیو دوگرا با کتاب هایی می شود که قبلاً دیورند را تفسیر کرده اند، دور زدن شروح معمول است. در کتاب «نفرین دیورند»، قدرت سیاسی و بشری مردمی تحلیل شده که در واقع با نقش اثرگذار فرامرزی، اگر تاکنون در هرج و مرج زنده گی می کنند یا ثبات شان مقطعه ی است، نمی دانند که پوتانسیل وحدت جغرافیایی و قومی آنان اگر درست مدیریت شود، می تواند محاسبات کلان خارجی را برهم بزند. ما به این لحاظ نیز تحت ستم واقع شده ایم که از قدرت و منطقه ما می ترسند.

هرچند مایه های فرهنگ عتیقه/پوسیده خراسانی-پارسی را بسیار نمی پسندم، اما گاهی گلی گویی های آن ها به درد می خورد. بهترین مصداق مصراع «هر کجا مرز کشیدند، شما پُل بزنید!»، خط دیورند است.

در هیچ جا نخوانده بودم که انگلیس ها خط دیورند را در حالی بالای امیر امضاء کرده اند که او سواد زبان انگلیسی نداشت. این سند به زبان انگلیسی است. یعنی امیری با آن همه عظمت، شان و آگاهی که بزرگی اش هنوز پشت دشمنان مملکت را می لرزاند، آن قدر غافل می شود که یک بخش بزرگ خاک های همتبارانش را فراموش کند؟ او نه شاه شجاع بود و نه می توانست ببرک کارمل باشد. حاکمیت امیر عبدالرحمن خان، یعنی قدرت بلامنازعه ای که از داخل افغانستان منشه می گرفت و به خودش متکی بود. با این حال، امیر از بازی های استعماری آگاه بود. اگر در قضیه پنجاه، عقب نشینی تکتیکی کرد، می دانست که شبیه بلوای داخلی (تحریک هزاره ها) موضعش در جنوب را تضعیف می کنند. قدرت های خارجی با راه اندازی جنگ های نیابتی فرامرزی، منافع خودش را تثبیت کرده اند.

در «نفرین دیورند»، توهم موج می زند. ما نمی توانیم به منطقی متوسل شویم که خاستگاه استعماری دارد. در زمینه ی این توهم، میلیون ها مردم، جبراً جدا نگه داشته شده اند تا قدرتی شکل نگیرد که در ۶۰۰ سال پسین، خطوط زیاد تعدی و تجاوز مردمان غیر بومی منطقه را شکسته است. اصلاً این گمان به وجود می آید که چرا مردمی ملتهد نگه داشته شده اند که در چهارسوی جغرافیای ما، افزون بر دولتداری و اقتدار، همیشه با نیرو های استعماری درافتاده اند و نهادینه گی آن ها را طرد کرده اند/ می کنند. در واقع، دیورند، فراتر از یک خط منفور، حصار مردم و قدرت هایشست که امتیاز قدرت مستمر تاریخی دارند و اگر فرصت بیابند، همواره جلو می روند.

در زمینه مرز منفور دیورند، یک قوم بزرگ وجود دارد که امتیاز دولتداری های مستقل را داشته است/ دارد. روحیات این مردم که دوست ندارند آقا بالا سر داشته باشند، آنان را در تله هایی اسیر ساخته که یکی هم دیورند است. می توان تصور کرد که دیورند، نه فقط

ای حصار شد که با یک رهبری مقتدر، می توانست گسترش مرز های افغانستان به سوی ابحار را دوباره تضمین کند. به این لحاظ، می توان خط دیورند را که ظرفیت های بشری یک قوم بزرگ را تقسیم کرد، یک بُرش کاملاً حساب شده هم تلقی کرد که از ترس اتحاد آن، انگلیس ها در عقبه خویش، تیره روزی های خودشان (جنگ های افغان و انگلیس) را دیده بودند.

در جریان باز شدن راز های سر به مهر دیگر، این بار راجیو دوگرا با شناخت پیش زمینه ها و پس زمینه های خط دیورند، چند قضیه نو را جلو ما قرار داده که سال ها انتظار رونمایی آن ها را داشتیم.

خواننده افغان با مراجعه به نسخه های دری و پشتوی کتاب «نفرین دیورند»، متوجه می شود که صاحب این اثر، چه گونه وارد جزئیاتی شده که اکثراً در پرونده دیورند- چنانی که ما می شناختیم- مکتوم مانده بودند. خیلی عجیب نیست! خط دیورند با امضای امیری گویا پاس شده که در اقتدارگرایی و توجه به مرز های افغانی، حساسیت بی نهایت داشت! امیر عبدالرحمن خان، موسس افغانستانی شمرده می شود که مرز هایش تثبیت شدند. او مرز های داخلی (حاکمیت های ملوک الطوایفی) را نیز چنان نابود کرد که حتی امروز هم لطف آن در میلان قدرت سیاسی به مرکزیت، حس می شود. امیر در طول امارتش، مناطق پشتونخواهی بزرگ را همواره کمک و تحریک می کرد تا ذهنیت های آزادی را حفظ کند.

خط دیورند در زمینه ای واقع شده که اقتدار امیر عبدالرحمن خان، جای هیچ نوع معامله تهدید ارضی را باقی نمی گذاشت. با این حال، ما خطی داریم که روی آن، حساب های مرز های گویا بین المللی پاکستان را باز کرده اند و بدتر از همه، برای ما، پرونده ی مختومه عنوان می کنند.

یک نکته بسیار اساسی در کتاب راجیو دوگرا، ماجرای طرف شدن امیر در جریان امضای سند دیورند است. تا مطالعه «نفرین دیورند»،

وقوع دیورند در تاریخ افغانستان، واقعی ترین معنی یک مرز منفور است. راجع به این تراژیدی، آثار، کتب و مباحث زیادی ارائه شده اند که اگر جلو آگاهان آن ها قرار داده شوند، نو نیستند؛ اما این، به معنی ختم مقال نیست. عموماً آشکارایی پیرامون خط دیورند در سایه ی تقابل افغانستان و استعمار انگلیس، روابط دیپلماتیک و تلاش های مایل اتحاد شوروی به ابحار گرم، صورت گرفته است. یعنی خلط بیش از حد سیاسی، گونه ای از تلقی رسمی این خط را دامن می زند. بنا بر این، ادعای جاگزینی پاکستان به معنی طرف اصلی، ادامه کج بحثی هایی هم شمرده می شود که بنیاد آن ها را در یک زمینه دیگر (استعمار) گذاشته بودند.

این که چه گونه پاکستان را در جای استعمار انگلیس، طرف بشماریم، به لحاظ حقوقی هم مشکل دارد؛ زیرا طرف دعوی ما به فاصله خیلی زیاد، تریخیص شده است (واقع شدن در جغرافیای اروپا)؛ هرچند سایه نفوذ آن باقیست، اما تمثیل حاکمیت های به اصطلاح جیوپولیتیک شبیه پاکستان، نمی تواند طرفی را به کرسی بنشانند که جزء تاریخ خط دیورند نیست.

در تاریخ خط دیورند، افزون بر نارسایی های زیاد، ناگفته های زیادی باقی مانده اند که می توانند صورت عمداً ایجاد شده توهم آن را بشکنند. در چند صورت، فشار دیورند، کاملاً محسوس است. ثقلت آن روی اقتدار سیاسی معاصر، تیره ساختن تنازع داخلی که گویا خیانت صورت گرفته و تبعاتی بدی که بر اساس آن ها به ماهیت دولت- حکومت افغانستان، زیان وارد می شود.

خط دیورند، زمانی واقع شد که افغانستان با بیرون رفتن از ملوک الطوایفی پس از تجاوز دوم انگلیس، زعماتی مردی را تجربه می کرد که به قول مرحوم لوپس دوپری که اگر استعمار روس و انگلیس نمی بود، امیر عبدالرحمن خان می توانست مرز های افغانستان را توسعه دهد، این حقیقت را هم در جلو ما قرار می دهند که با خط دیورند، نیروی فزاینده

پیرامون ۱۳۹۳ هجری قمری ۱۷۷ ● خصوصاً کنه ۱۷۷ ● دنیامهر، ۲۰۲۰ سال ۲۰۲۰ ● درجیع الأول ۲۰۲۰ هجری قمری ۱۴۴۲ ق ● یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۹ هجری قمری ۱۳۹۹ سال ●

د جمهورييس غني په مشرۍ غونډې د نړيوال بانک پر تشويقي . . .

د نړيوال بانک د شرايطو پوره کولو لپاره د يادو وزارتونو او ادارو د کار او هڅو ستاينه وکړه او وې ويل: په دولتي دستگاه کې بايد اصلاحات چټک او بيروکراسي له منځه يووړل شي. د هېواد جمهورييس وويل: په نښه توگه خلکو ته د خدمتونو وړاندې کولو لپاره په سيستمونو کې اصلاحاتو راوستو او په دې برخه کې له بين المللي ټولني سره شويو تعهداتو ته ژمن يوو.

کال له افغانستان سره د ۶۰۰ ميليون ډالرو په ارزښت د تشويقي بستو هوکړه لاسليک کړې، چې د يو شمېر ملاکونو د بشپړولو له امله ۴۰۰ ميليون ډالر د دولت خزاني ته انتقال شوي دي. د دوی پر وينا، د نړيوال بانک د شرايطو پر اساس پاتې ملاکونه د نومبر تر ۱۵ بشپړېږي، چې په پايله کې به يې د تشويقي بستې پاتې ۲۰۰ ميليون ډالر هم د دولت خزاني ته انتقال شي. جمهورييس

د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهورييس محمد اشرف غني په مشرۍ غونډې پرون له غرمې مخکې په ارگ کې د نړيوال بانک د تشويقي بستو لپاره په ټاکل شويو ملاکونو (بينچ مارکونو) بحث او خبرې وکړې. په پيل کې، اړوندو وزارتونو او ادارو د نړيوال بانک له لوري د تشويقي بستو لپاره د ټاکل شويو ملاکونو د وضعيت په اړه جمهورييس ته معلومات ورکړل او وې ويل: نړيوال بانک روان

استراليا: په افغانستان کې مو د خپلو ځواکونو د جنګي جنايتونو په اړه پلټنې پيل کړې

استراليا وايي: په افغانستان کې يې د خپلو ځواکونو د جنګي جنايتونو په اړه جدي پلټنې پيل کړې دي. د استراليا دفاع وزارت چارواکو په تازه څرگندونو کې ويلي، دوی ټول هغه راپورونه په جدي توگه څېړي چې د استراليا د ځانگړو ځواکونو او په افغانستان کې د دغه ځواکونو د ماموريت او جنګي جنايتونو په اړه خپاره شوي دي. استراليايي رسنۍ د يادو چارواکو له قوله وايي: دوی تر دې دمه لس قضیې څېړلې، چې په هغه کې کسان ښکېل دي او دوی به د خپلو اعمالو سزا ويني. سرچينه همدا راز وايي: د دغه راپورونو څېړېدل د دې سبب شوي، چې دوی د خپلو ځانگړو ځواکونو په جوړښت کې پراخ اصلاحات راولي او د ټولو هغو ادعاوو پلټنه وکړي، چې د استراليايي ځواکونو په اړه موجود دي. استراليايي ځواکونو له ۲۰۰۵ تر ۲۰۰۶م کاله په ارزگان کې ماموريت کاوه، چې د گڼو ملکي افغانانو په وژنه او شکنجه تورن شوي دي. په دې وروستيو کې د افغانستان او نړۍ د بشري حقونو په برخه کې ۲۵ بنسټونو د استراليا له حکومت د ټولو جنګي جنايتونو د څېړلو غوښتنه کړې وه.

د افغان حکومت پر خلاف د پاکستاني ملا څرگندونو . . .

کُنسل نه رسماً غواړي، چې د دې شخص د ماشومانه څرگندونو په اړه خپل رسمي دريځ واضح کړي، چې آیا دا د دوی په استازيتوب خبرې کوي؟

ترهگرې ډلې په پاکستان کې فعاليت کوي او هېڅکله به د هغوی په دا ټول خبرو ونه غولېږي. اعلاميه زياتوي: ((د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د پاکستان د اسلامي نظرياتي

په اعلاميه کې دغه راز راغلي، ټولې تروريستي او ترهگرېزې ډلې په همدې ديني مدرسو کې پېنځايونه لري او ترهگر روزي. ياد وزارت وايي: افغانانو ته واضحه ده، چې ټولې

افغان اعلانات

يک قطعه کارت جواز کار آقاي MilonChetry دارای پاسپورت نمبر H7640276 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5148

يک قطعه کارت جواز کار آقاي SangamThapa دارای پاسپورت نمبر J4837347 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5151

يک قطعه کارت جواز کار آقاي RoshanRoshan دارای پاسپورت نمبر J6667328 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5152

اوراق دعوی حقوقی حمید خان ولد عظیم گل و غیره علیه هریک حاجی خان حاجی موسی ولدان جنت گل ترخیل مولوی تره خیل و شاوزیر ولدان جنت گل رحیم گل تره خیل تحت بررسی این دیوان قرار دارد در ارتباط موضوع نسبتی فوق مدعی علیه طی جلب های سه گانه از طریق قوماندانی محترم امنیه ولسوالی ده سبز ولایت کابل تحت جلب قرار گرفته ولی بانهم مدعی علیهما مذکوران حاضر این دیوان نگرديد

به اطلاع اسامیان حاجی خان حاجی موسی جنت گل مولوی تره خیل و شاوزیر ولدان جنت گل رحیم گل تره خیل مسکونین قریه تره خیل مربوط ولسوالی ده سبز ولایت کابل رسانیده میشود اگر از تاریخ نشر اعلان الی پانزده یوم غرض حل و فصل دوسیه نسبتی شان بریاست دیوان مدنی محکمه استیناف ولایت کابل حاضر نگردد فیصله شرعی صادر گردیده حق شکایت را ندارد. ۵۱۵۴

ریاست محکمه ابتداییه تجارتي الف ولایت کابل به مسخ اسامی فرشته مدعی علیه مذکور باشنده ناحیه ۱۱ شهر کابل تحت ادعای اسامی حاجی فضل مدعی مذکور در مورد مطالبه پول دراین محکمه قرار دارد میرساند که هرگاه نامبرده الی مدت ۲ ماه غرض تعقیب دوسیه نسبتی اش به این محکمه حاضر نگردد درغیاب شان تصمیم اتخاذ گردیده حق شکایت را ندارد. ۵۱۳۹

به اطلاع محترم محمد ابراهیم ولد محمد کریم ولدیت حاجی مرجان مسکونه ناحیه دهم شهر کابل موکل محترم محمد ناصر بیدل ولد عبدالبصیر رسانیده میشود به اساس توجیه سوگند که از طرف نثار احمد ولد عیسی محمد مدعی بالوکاله صورت گرفته این دیوان مطابق ماده ۱۶۵ قانون اصول محاکمات مدنی حکم معلق به سوگند را صادر نموده که مطابق ماده ۱۶۶ قانون مذکور اگر از تاریخ نشر اعلان الی دوماه محمد ابراهیم مذکور حاضر محکمه نگردد به نکول حکمی آن اصدار حکم گردیده آنگاه حق شکایت را ندارد. ۵۸۰

شاروالی ولسوالی قره باغ در نظر دارد تا میدان ورزشی فوتسال خویش را درسال مالی ۱۴۰۰ به اجاره بدهد اشخاص و افرادی که خواهش داوطلبی را داشته باشد درخواست های شانرا به شاروالی قره باغ بسپارند و خودشان از نشر اعلان الی ۱۱ روز کاری جهت داوطلبی حاضر باشند شرطنامه را میتوانند ملاحظه نمایند تضمین نقدا طور پیشکی اخذ میگردد. ۵۱۴۱

يک قطعه کارت جواز کار آقاي Nepoon Kumar Chhetri دارای پاسپورت نمبر KPG003964 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5143

يک قطعه کارت جواز کار آقاي Sal Ram Thapa دارای پاسپورت نمبر K8497716 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5144

يک قطعه کارت جواز کار آقاي Sharad Chand دارای پاسپورت نمبر E4740559 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5146

يک قطعه کارت جواز کار آقاي SharadRana دارای پاسپورت نمبر H7390271 کارمند خارجي کمپنی ريد انترنشنل آی ان سی مفقود گرديده اعتبار رندارد. 5147

بهرني لنډخبرونه

د امريکا په انتخابات کې د جو بايدن بری يقيني ښکاري

د امریکا د ولسمشرۍ د انتخاباتو د رایو شمېر لا هم دوام لري او پر له پسې د جو بایدن د رایو شمېر په ډېرېدو دي. په دې وروستیو شېبو کې ټرمپ تر ټولو په مهم پاتې ایالت پینسلوانیا کې هم وړاندې شو. دا ایالت ۲۰ الیکټورل رایې لري. بایدن په جورجیا ایالت کې هم تر خپل سیال ډونالد ټرمپ وړاندې دی. جورجیا ۱۶ کالج الیکټورل رایې لري. که په دې دوو ایالتونو کې د بایدن بری یقيني شي د ده الیکټورل رایې ۲۸۹ ته رسېږي. حال دا چې د بری لپاره ۲۷۰ رایو ته اړتیا لري. له بلې خوا فیسبوک وپمه ورځ د ټرمپ د پلویانو گروپ، چې شمېر یې زرگونو کسانو ته رسېده، ډیلیټ کړ. ټوېټر د ښاغلي ټرمپ پر دې ټوېټ دا ټاټپه وهلې چې ((ښايي منحرفونکي معلومات ولري)) ټرمپ ویلي، په هغو ټولو ایالتونو کې محکمو ته شکایت کوي چې سیال یې ترې زیاتي رایې وړې دي.

اروپايي ټولني پر ۱۵ بلاروسي چارواکو بندیزونه لگولي

اروپايي ټولني پر الکساندر لوکاشينکو، د هغه پر زوی او ۱۳ نورو بلاروسي چارواکو بندیزونه لگولي دي. دې ټولني په خپله رسمي اعلامیه کې د یادو ۱۵ کسانو نومونه یاد کړي، چې د نوي بندیز له مخې به د اروپا له وېزو منع وي او ملکیتونه به یې په اروپايي هېوادونو کې کنټرول شي. اروپايي ټولني په اکتوبر میاشت کې هم په ۴۰ لوړپوړو بلاروسي چارواکو، ځکه بندیزونه ولگول، چې پر لاریون کوونکو په زور زیاتي او هم په ټاکنو کې په درغلیو تورن شوي وو. په بلاروس کې د اګسټ په نهمه الکساندر لوکاشينکو د ولسمشرۍ ټاکنو ګټونکي اعلام شو، خو دې کار د خلکو غیرګون وپاراوه او له هغه راهیسې پراخې مظاهرې پیل شوې. زرګونه کسان د حکومت له خوا د مظاهرو پر مهال نیول شوي، د اپوزیسیون ډېری مشران زندان ته اچول شوي یا له هېواده وتلو ته اړ ایستل شوي دي.

سنزایرس حیدرآباد لوېدله نیمه پای

لوبې ته ووتله

د هند د کرېکټ په غوره لیګ کې ورته شپه سنزایرس حیدرآباد لوېدله د رویال چلنجرز بنگلور په ماتولو سیمي فاینل ته ووتله. حیدرآباد لوېدلی د بنگلور له خوا د ۱۳۲ منډو هدف په څلورو وېګټو پوره کړ. راشد خان وتوانېد، چې له شاوخوا شل متره لري په (ترو) یا د توپ په سپیده اچولو انګلستانې لوبغاړی معین علي رن اوت کړ. دی تر لوبې وروسته د (ای. پی. اېل) خپرونکو ته وویل: ((دا حذفي لوبه او ګټل یې اړین و. ډېر فشار موجود، خو مور وګټله. ما فکر کاوه، چې که په سم ځای په ثبات توپ اچونه وکړم، نو ښه نتیجه به ترلاسه کړم. همدا یې علت دی، چې تر ټولو اقتصادي توپ اچونه مې کړي او یو شمېر وېګټي مې هم اخیستي)) سنزایرس کرېکټ لوېدله به اوس نن ماښام له ډهلي کپټالز سره دویمه حذفي یا نیمه پایلوه کوي، چې ګټونکي به یې راساً په فاینل کې د سې شنبې په شپه له ممبي انډیز ټیم سره مخ شي.

ملي امنیت ځواکونو په جلال آباد کې د داعش ډلې د مطبوعاتي رهبري غړي وژلي

د داعش وسله والي ډلې د مطبوعاتو د رهبري غړي هم وو. خورپاڼي زیاتوي دغه راز نوموړي به د دولتي اشخاصو په نښه کولو، ترور کولو او د پلانګذاری په برخه کې هم د داعش ډلې مشري کوله. د نوموړي په خبره په یاد عملیاتو کې عامو خلکو او افغان ځانګړو ځواکونو ته کوم زیان نه دی اوښتی.

د ننگرهار ولایتي چارواکي وايي، چې د ملي امنیت ځانګړو ځواکونو ورته شپه د جلا آباد ښار څلورمې ناحیې اړوند، بیز اکمالاتي سیمه کې ځانګړي عملیات کړي. د والي ویاند عطاالله خورپاڼي وايي، چې د دې عملیاتو پر مهال، د اسد ځلاند مشهور په فاتح کاروان په نامه د داعش ډلې سرګروپ وژل شوی دی. خورپاڼي زیاتوي، چې وژل شوي کس

پامپيو: د ظریفې غفاري د پلار قاتلان دې ونيول شي

د امریکا د بهرنیو چارو وزیر مایک پامپيو د میدان وردگو د ښاروالي، ظریفه غفاري د پلار عبدالواسع غفاري په وژل کېدو ژور خپګان ښودلی او ویلي یې دي، چې د دغې پیښې د عاملینو په نیولو کې باید د هېڅ ډول هڅې څخه دریغ ونه شي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د اعلامیې په خپرولو سره د ښاغلي پامپيو له خولې لیکلي: ((له کومې ورځې مې چې ظریفه غفاري ته د شجاع مېرمنې نړیواله جایزه ورکړې، هغه له دوو تروریستي بریدونو روغه وتلې ده.)) ښاغلي پامپيو ویلي، چې د امریکا متحده ایالتونه به له مېرمن غفاري او د افغانستان له خلکو سره تل همکار پاتې شي. عبدالواسع غفاري د عقرب ۱۶ په کابل کې د نامعلومو کسانو له خوا ترور شو. د افغانستان جمهوري ریاست هم دغه جنایت یو نه بڅیونکي عمل بللي او په دغه اړه یې د هر اړخیزه تحقیقاتو غوښتنه کړې ده. د راپورونو په اساس، ښاغلي غفاري د افغانستان په ځانګړو ځواکونو کې دنده درلوده.

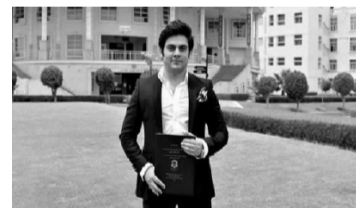
جان ډېدرېک: له افغان ځواکونو سره په ګډه هوايي بریدونه زیاتوو

دغه راز نورو عملیاتو کې له افغان ځواکونو سره همکاري وکړي. نوموړی وايي: په افغانستان کې د خپلو ځواکونو مسوولانه کمولو ته دوام ورکوو. ډېدرېک وايي، چې امریکا یوازې په روان میلادي کال کې له افغانستان سره د شپږ سوه میلیون ډالرو په ارزښت د جګړیزو وسایلو مرسته کړې ده

په هېواد کې د جګړو له زیاتوالي سره په افغانستان کې د امنیت لېږد ګډه قومانداني وایي، چې له افغان ځواکونو سره ګډ هوايي بریدونه زیاتېږي. جان ډېدرېک وايي، چې امریکا له افغان ځواکونو سره خپلو مرستو ته دوام ورکوي او د طالبانو له لوري د تاوتریخوالي لوړه کچه ددې لامل شوې، چې امریکایي ځواکونه په هوايي بریدونو او

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت مشرتابه د خواشینی پیغام

د ځوان خبریال او ویاند یما سیاوش پر وژل کېدو د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت مشرتابه د خواشینی پیغام! په ډېرې خواشینی مو خبر ترلاسه کړ چې د هېواد ځوان خبریال او د تلویزیوني خپرونو تکره ویاند یما سیاوش پرون په کابل کې په چاودنه کې ژوند بایلود. یما سیاوش ځوان، هڅاند او نوښتگر خبریال او د تلویزیوني سیاسي خپرونو تکره چلوونکی و. په لږ وخت کې یې پرمختګ وکړ او د هېواد د رسنیو په کورنۍ کې یې نوم او شهرت وموند. د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت رهبري پر یما سیاوش ترهګریز برید په کلکو ټکو غندي او پر عاملانو یې لعنت وایي، ده ته د فردوس جنت، کورنۍ، دوستانو او د هېواد ټولو خبریالانو او رسنیو ته د زغم او صبر هیله کوي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**